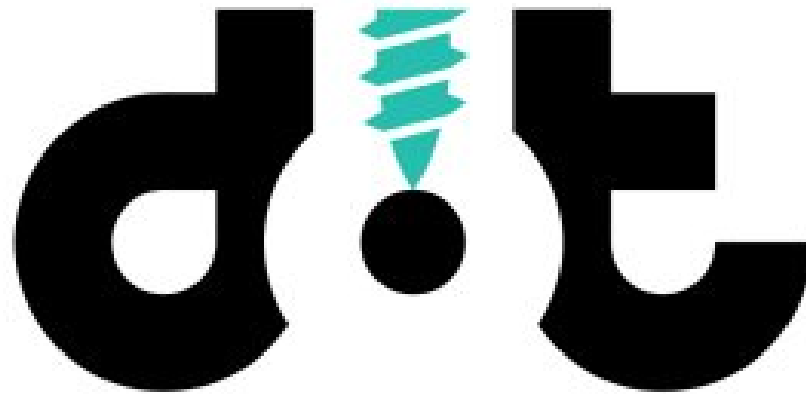

Tibia marvsømning

DANSK ORTOPÆDISK TRAUMESELSKAB

Søren Kold

Aalborg Sygehus

Tibia marvsømning

Program:

- Indikationer: 15 min

10 min. diskussion

- Kirurgiske "tips and tricks": 20 min

10 min. diskussion

- Postoperativt: 15 min

- Compartment, postoperative regime, forventninger, amotio?

10 min. diskussion

- Komplikationer: 10 min

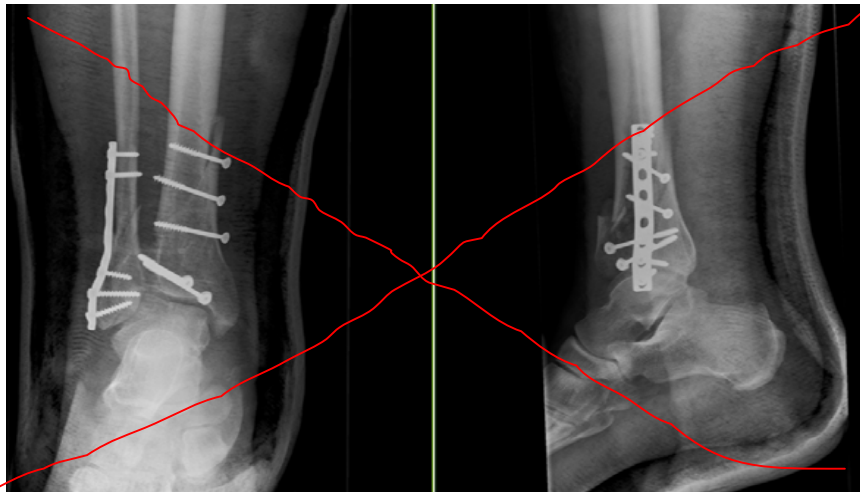
- Infektion, delayed union, non-union, dynamisering?

10 min. diskussion

Crus fraktur

Behandlingsmål:

- hurtigst mulig opheling i god stilling
- ingen komplikationer
- ingen tab af funktion
  - aktive bevægeøvelser
  - vægt-belastning

Crus fraktur

Behandlingsmuligheder:

- konservativ
- marvsøm

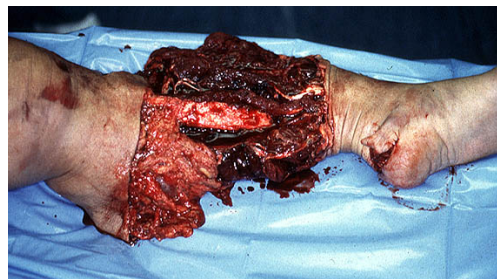
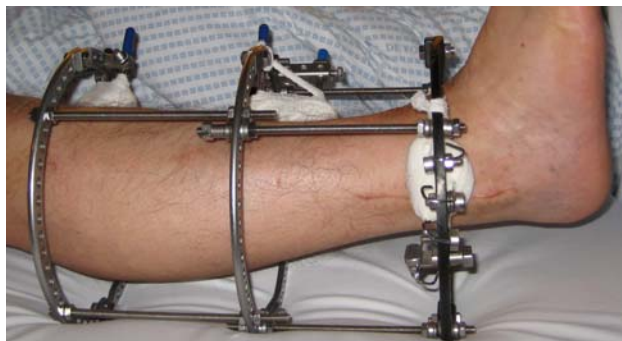
DOT forår 2009

- skinne-osteosyntese
- ekstern fiksaton

DOT efterår 2009

- amputation

*Mangled Extremity
Severity Score*

Konservativ vs. marvsøm

Prospektivt og randomiseret

- Hooper et al (JBJS 1991)
- Karladani et al (Acta Orthop Scand 2000)

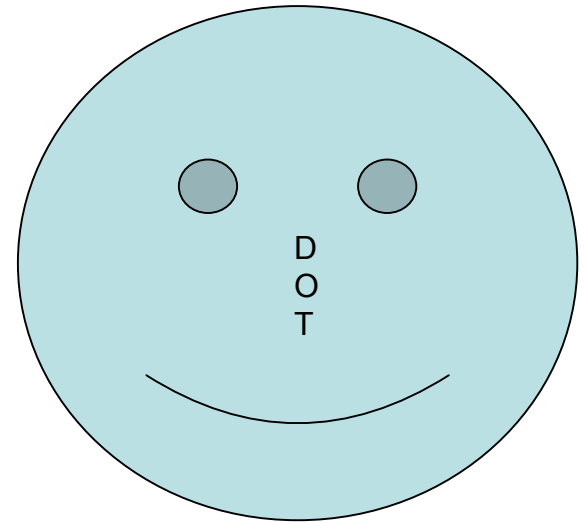
Retrospektiv:

- Alho et al (Clin Orthop 1992)
- Bone et al (JBJS 1997)
- Toivanen et al (Int Ortop 2001)

Konservativ vs. marvsøm

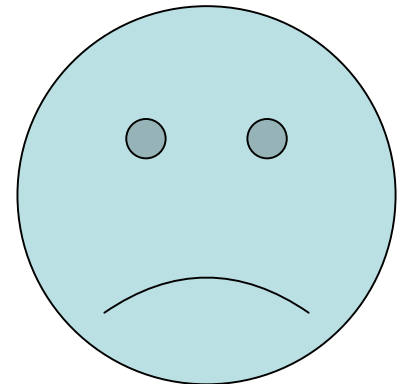
Marvsøm

- Hurtigere heling
- Kortere sygemelding
- Færre non- og malunions
- Færre rtg.-opt.
- Flere smerter
- Flere infektioner

Konservativ

- Nedsat ledbevægelighed
- Tab af musklestyrke
- Decubiti

Hvornår konservativ behandling ?

- Patienter med stabile lukkede lavenergi frakturer, hvor gipsen kan fjernes efter ca. 12 uger
- Patienter uden gang- eller støttefunktion
- Hvis patienten skal i narkose til reposition
- så stabiliser frakturen operativt !

Operativ behandling af tibia-frakturer

“Nail if nailable”

Afhængig af:

- fraktur-lokalisering
- bløddele (åben fraktur)
- patientens alder
  - lukkede epifyse-linier
  - diameter af marv-kanal

Marvsømning og fraktur-lokalisation

I Nej

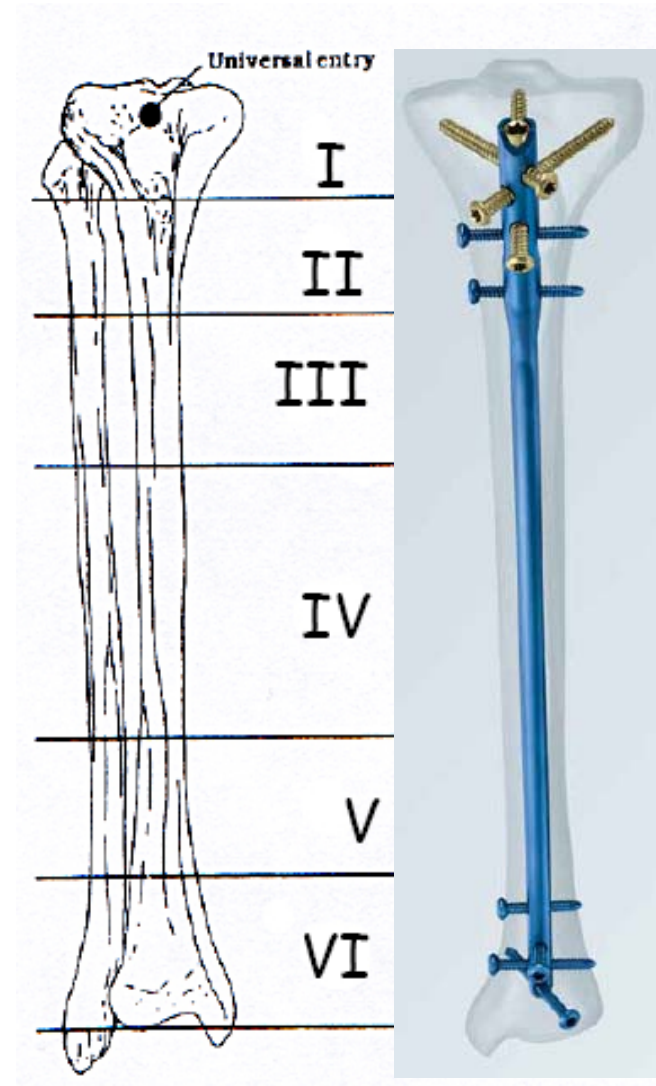
II Ja, men vanskelig

III JA

IV JA, ideel

V JA

VI Ja, afh. af fraktur-type

Marvsømning og fraktur-lokalisation

I NEJ

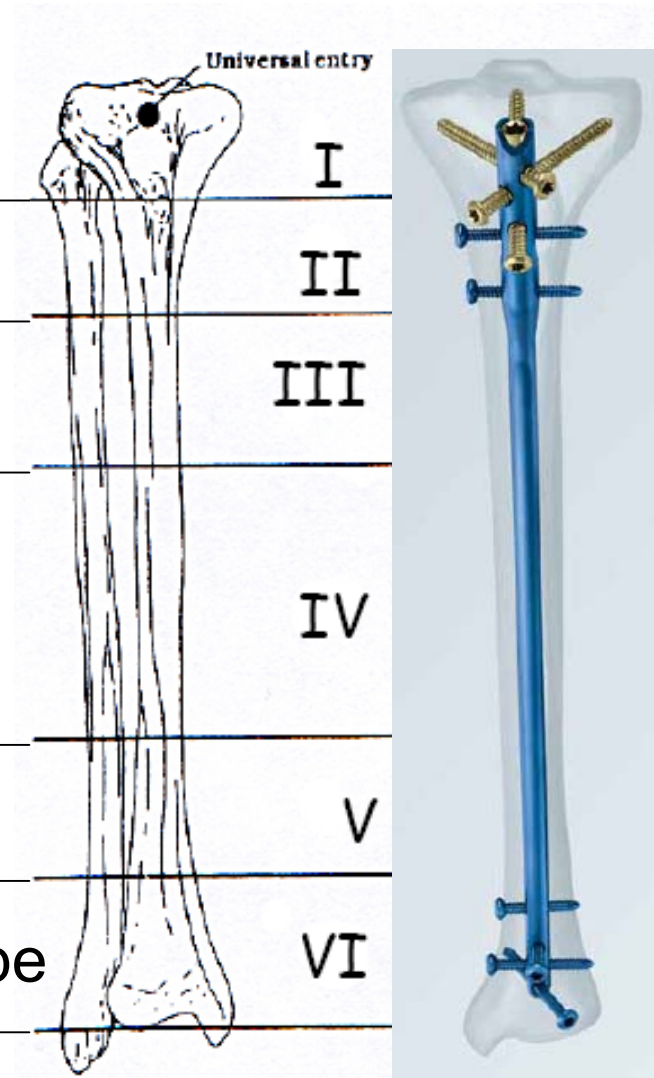
II Ja, men vanskelig

III Ja

IV JA, ideel

V Ja

VI Ja, afhængig af fraktur-type

Universal entry

I

II

III

IV

V

VI

Marvsømning og fraktur-lokalisation

I NEJ

Præoperativ CT

I

II Ja, men vanskelig

II

III Ja

III

IV JA, ideel

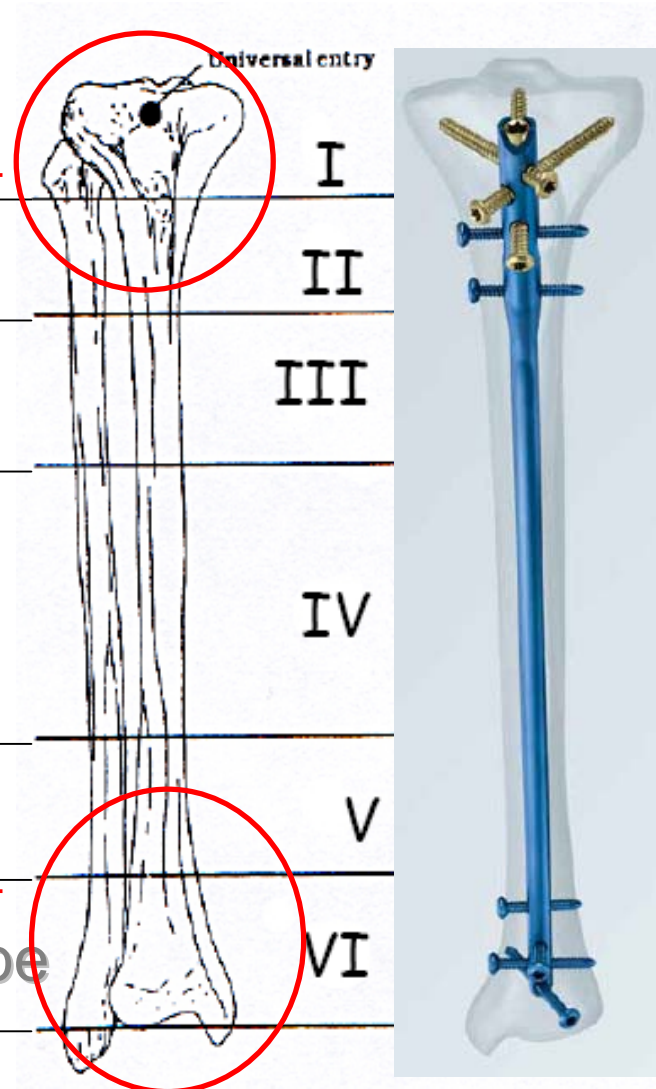
IV

V Ja

V

VI Ja, afhængig af fraktur-type

VI

Marvsømning eller andet (Ilizarov) ?

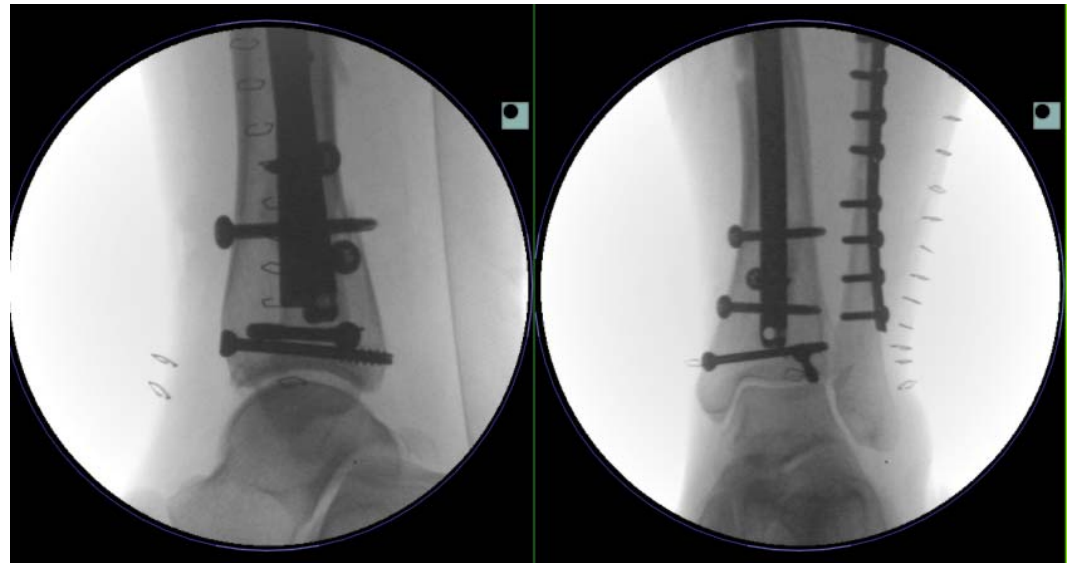
- 2 cases
- begge raske yngre kvinder, lav-energi traume, ingen bløddelsproblemer

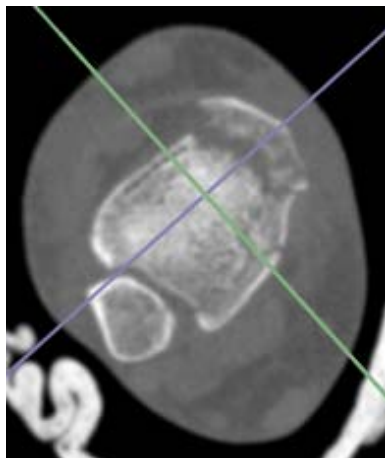
Præ-op CT afgør valg af osteosyntese

Stabil osteosyntese med marvsøm

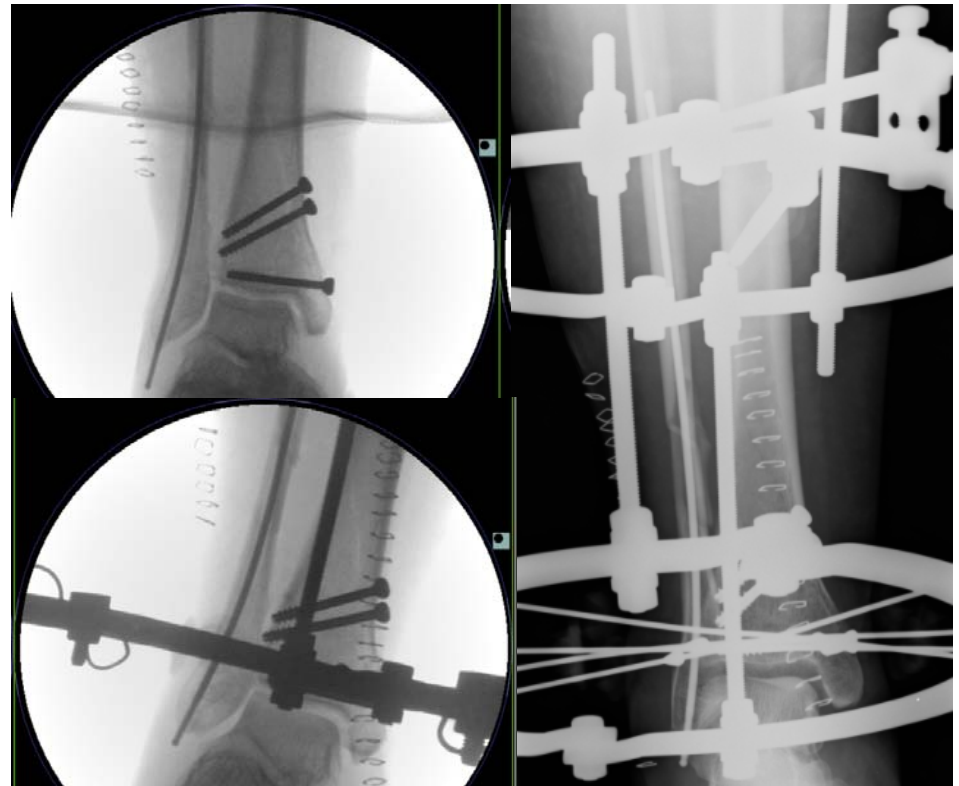

Præ-op CT afgør valg af osteosyntese

Ustabil osteosyntese med marvsøm

- Skruer + Ilizarov

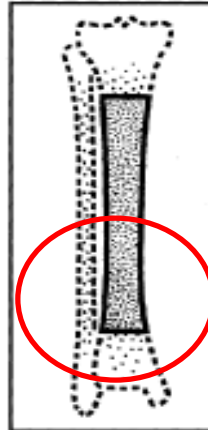

Distale frakturer: IMN eller skinne ?

Treatment of Distal Tibia Fractures Without Articular Involvement: A Systematic Review of 1125 Fractures

Boris A. Zelle, MD,* Mohit Bhandari, MD, MSc,† Michael Espiritu, MD,* Kenneth J. Koval,‡ and Michael Zlowodzki, MD§; on behalf of the Evidence-Based Orthopaedic Trauma Working Group

(J Orthop Trauma 2006;20:76–79)

- Inkonklusiv
- Uafhængig af osteosyntese-metode
  - non-union: 3 %
  - malunion: 15 % !

Åbne frakturer: Marvsøm eller Ex – Fix ?

Treatment of open fractures of the shaft of the tibia

A SYSTEMATIC OVERVIEW AND META-ANALYSIS

Mohit Bhandari, Gordon H. Guyatt, Marc F. Swiontkowski,
Emil H. Schemitsch

Table V. Results of statistical pooling among studies

Outcome	Unreamed nails v external fixators		
	Relative risk (CI)	p value	Homogeneity p value
Reoperation	0.51 (0.37 to 0.69)	<0.0001	0.83
Nonunion	0.69 (0.46 to 1.03)	0.067	0.27
Deep infection	0.60 (0.36 to 1.01)	0.054	0.58
Superficial infection	0.24 (0.08 to 0.73)	0.012	0.01
Malunion	0.42 (0.25 to 0.71)	0.0013	0.70

Marvsøm eller ex – fix lukkede
frakturer?

Marvsøm eller skinne?

IMN og bløddele

Åbne frakturer - klassifikation

(Gustilo & Anderson 1976 et 1984)

- Grad I: Sårlesion <1 cm
- Grad II: Lavenergisår > 1 cm
- Grad III: Større sårlesion, højenergi
  - Grad IIIA: Knogle periostdækket
  - Grad IIIB: Manglende periostdække
  - Grad IIIC: Betydende karskade

Åbne frakturer

Marvsøm eller Ex – Fix ?

- Marvsøm !
  - ALLE -hvis man kan håndtere bløddelene !!
  - I DK: Gustillo I og II (IIIA)

IMN og åben fraktur

Primært marvsøm hvis du kan håndtere bløddele

- i DK: Gustilo I, II, (IIIA)

Sekundært marvsøm

- konvertér inden for 10-14 dage
- **KAN IKKE FINDE EVIDENS FOR DETTE**

IMN og bløddele

Primært marvsøm hvis du kan håndtere bløddele

- i DK: Gustilo I, II, (IIIA)

KAN MAN MARVSØMME OG SÅ LADE
BLØDDELE STÅ ÅBNE, VAC, OG
SENERE SPLIT-SKIN?????

JA, MEN GØR VI DET?

IMN og åben fraktur

Store centre; Danmark?

Fix and flap: the radical orthopaedic and plastic treatment of severe open fractures of the tibia

S. Gopal, S. Majumder, A. G. B. Batchelor, S. L. Knight,
P. De Boer, R. M. Smith

From St James's University Hospital, Leeds and York District Hospital, York, England

- 84 Gustilo IIIb eller IIIc tibia frakturer
- Akut debridement og stabilisering af fraktur
- Bløddelsdække (vaskulær graft) inden for 72 timer
- 31/31 tibia marvsøm: union

IMN og bløddele

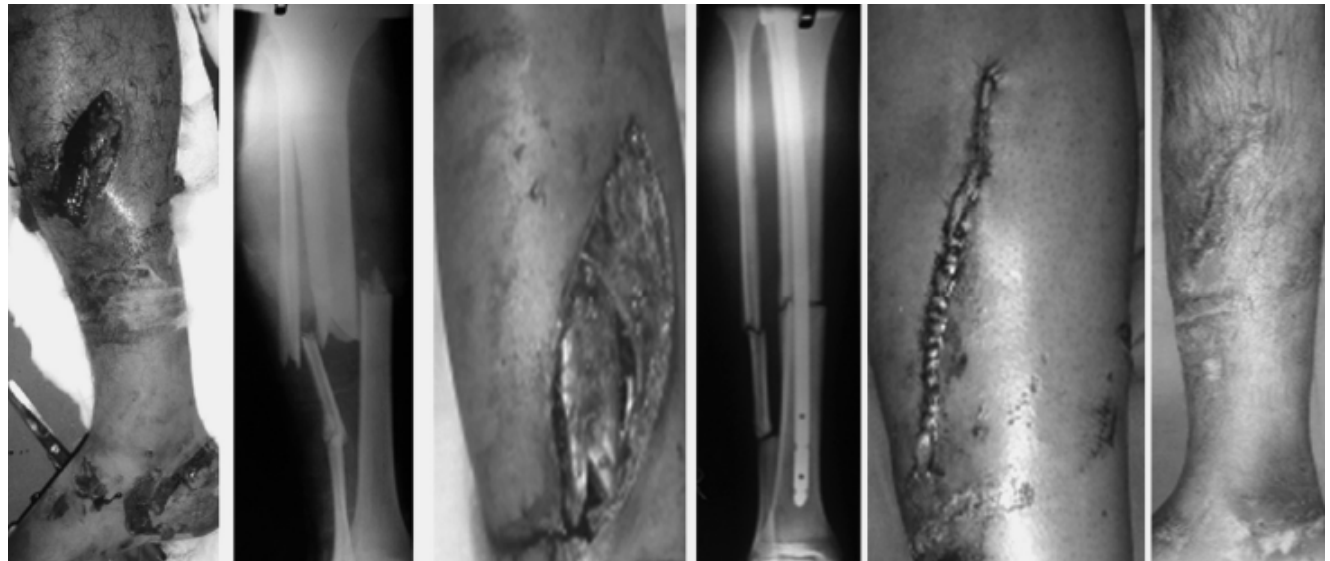
Immediate primary skin closure in type-III A and B open fractures

RESULTS AFTER A MINIMUM OF FIVE YEARS

- Nogle (ca 33%) Gustilo IIIA og IIIB åbne frakturer kan også håndteres med primær suturering af sår
- Debridement
- Blødende sårkanter
- Ingen stramning

S. Rajasekaran,
J. Dhecnadhayalan,
J. N. Babu,
S. R. Sundararajan,
H. Venkatramani,
S. R. Sabapathy

*From Ganga
Hospital,
Coimbatore, India*

Åbne tibia-frakturer (Aalborg, DK?)

Gustilo I og II

- marvsøm
- primær suturering

Gustilo IIIA, IIIB, IIIC

- cirkulær extern fixator

Tvivel om læsion primært:

- temporær unilateral extern fixation

Sekundært:

- cirkulær extern fixation (oftest)
- marvsøm
  - ingen / minimal periosteal stripping
  - hurtig bløddelsdække

Hvornår *kan* man konvertere extern fixation til marvsøm

Intramedullary Nailing Following External Fixation in Femoral and Tibial Shaft Fractures

Mohit Bhandari, MD, MSc, FRCSC, Michael Zlowodzki, MD,† Paul Tornetta III, MD,‡
Andrew Schmidt, MD,§ and David C. Templeman, MD§*

(J Orthop Trauma 2005;19:140-144)

Meta-analyse

- risiko-faktorer for infektion
  - pågående pin-infektion
  - > 28 dage extern fixation

Postoperativ forløb

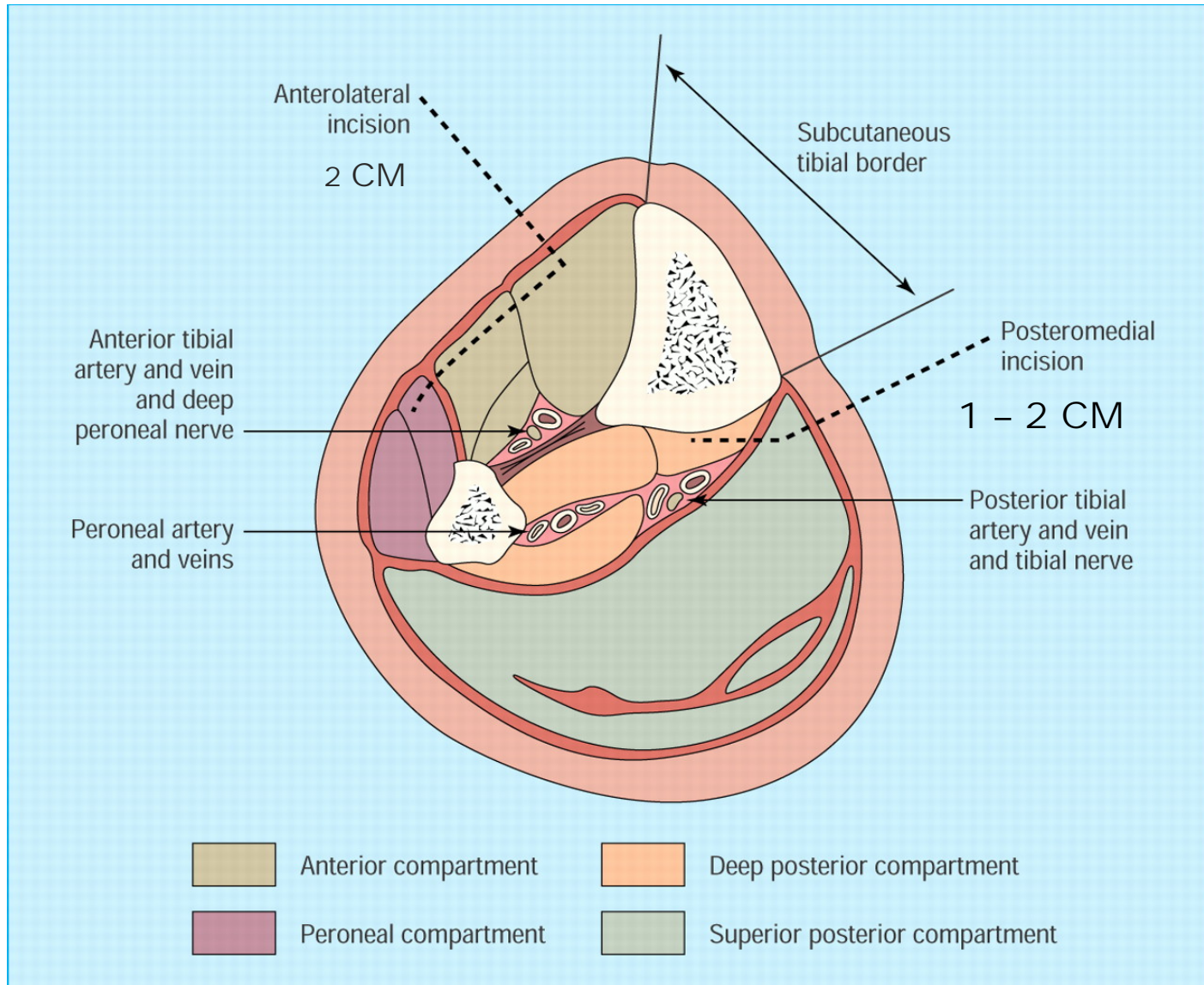
- Compartment
- Postoperative regime
- Forventninger
- Amotio atellae ?

Compartment syndrom

- Klinisk diagnose
  - 5 P'er (Pain out of proportion, Pain at passive motion, Paraesthesia, Paralysis, Pulses present)
- Tryk-monitorering
  - Hvis i tvivl:
    - fasciotomér fremfor tryk-monitorering
  - Kontinuerlig tryk-monitorering?
    - Nej, ikke ved den bevidsthedsklare patient (1, 2, 3)
  - Ved den bevidsthedspåvirkede patient:
    - Fasciotomi: $\Delta P = P_{\text{diastolisk}} - P_{\text{væv}} : < 30 \text{ mmHg}$ (4)

Fasciotomi: to incisioner

Efter fasciotomi

Ofte nødvendigt med split-skin

Substanstab af bløddele

- Prøv VAC og split-skin
  - langvarig
  - øget risiko for infektion/non-union
- Tidlig kontakt til plastik-kirurg
  - transformationslap (små defekter)
  - fri lap (gracilis, latissimus dorsi)

Post-operativ regime tibia marvsøm

Smerte-behandling: altid risiko for compartment-syndrom

- minus spinal analgesi
- minus smerte-katetre / blok initielt. Kan anlægges og tages i brug senere.

Alle: Passiv og aktiv bevægetræning af knæ- og ankel-led fra 1. postop. dag

Lukkede frakturer

- fuld støtte ved stabile frakturer
- delvis støtte (6 uger) ved ustabile frakturer eller lille marvsømsdiameter
- ingen støtte (6 uger) ved intra-artikulære frakturer

Åbne frakturer

- elevations- og afhævnings- regime
- i.v. / peroral antibiotika
- daglig temperatur, CRP hver 2. dag

} Indtil tør cicatrice

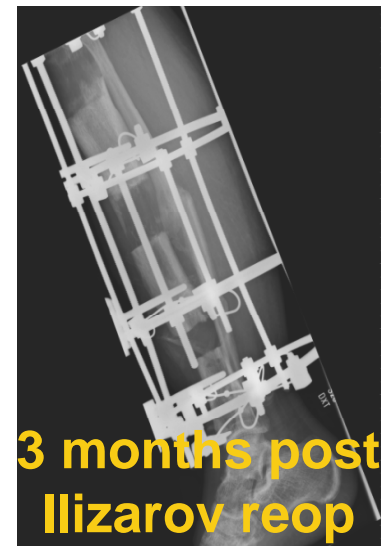
Ambulatorium: PREDICT

- Konservativ behandling:
  - Malunion
    - 25% varus-fejlstilling ved intakt fibula ⁽¹⁾
  - DVT
  - Genoptræning:
    - Ledbevægelighed
    - Muskel-styrke

1) Teitz JBJS (Am) 1980

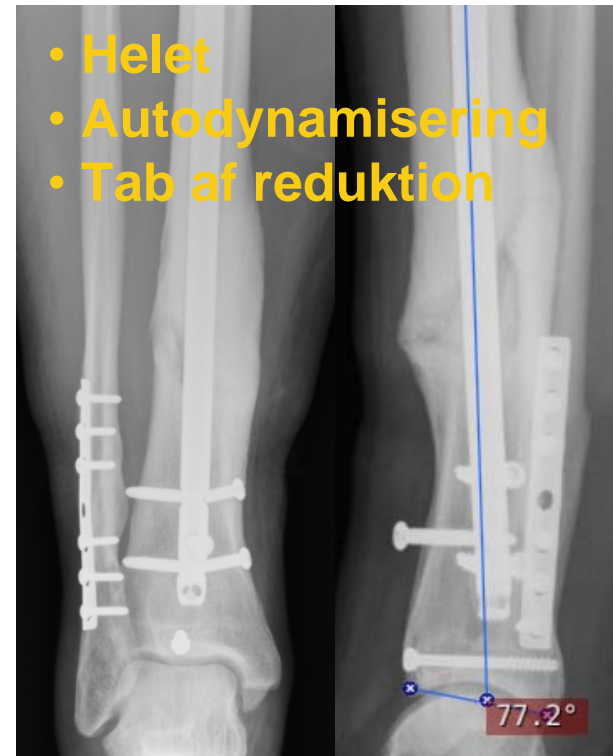
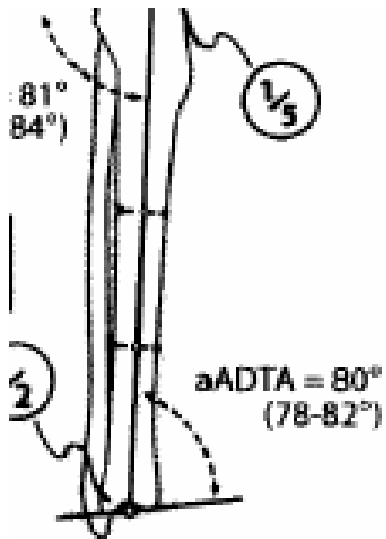
Ambulatorium: PREDICT

- Diafyse fraktur:
  - Høj energi / åben / compartment syndrom
    - non-union

Ambulatorium: PREDICT

- Proximale og distale frakturer:
  - Malunion
  - Ledbevægelighed

Marvsømning af diafyse-frakturer

Lukkede frakturer (n=640)

- ▶ 94% union
- ▶ Infektion < 1% (3 af 640)

Åben frakturer (n=256)

- 89% union
- Infektion: 7%

Forventet heling

	Bløddelslæsion	Tid til union (uger)
Lukkede læsioner	C 0	12
	C 1	16
	C 2	19
	C 3	24
Åbne læsioner	G I	15
	G II	24
	G IIIA	27
	G IIIB	38

Forventet heling

	Bløddels læsion	Tid til union (uger)
Lukkede læsioner	C 0	12
	C 1	16
	C 2	19
	C 3	24
Åbne læsioner	G I	15
	G II	24
	~~G IIIA~~	~~27~~
	~~G IIIB~~	~~38~~

Altså:

3 – 6 måneder

Forventet heling

	Bløddels læsion	Tid til union (uger)
Lukkede læsioner	C 0	12
	C 1	16
	C 2	19
	C 3	24
Åbne læsioner	G I	15
	G II	24
	~~G IIIA~~	~~27~~
	~~G IIIB~~	~~38~~

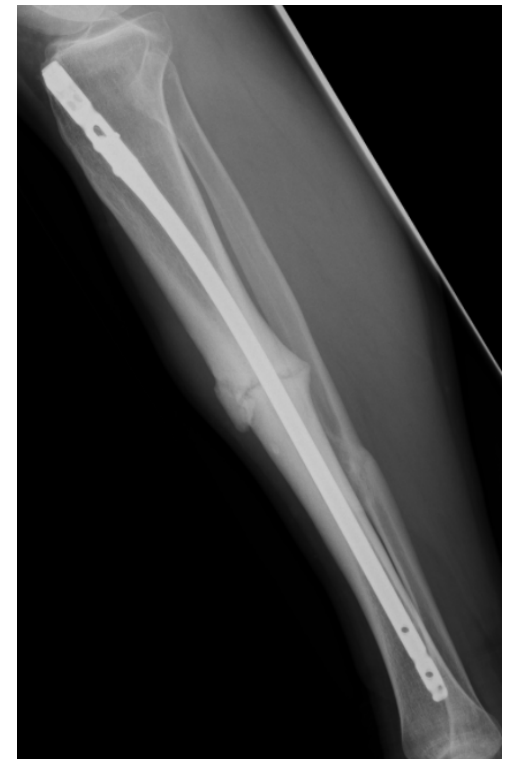
Altså:

3 – 6 måneder

Heler frakturen

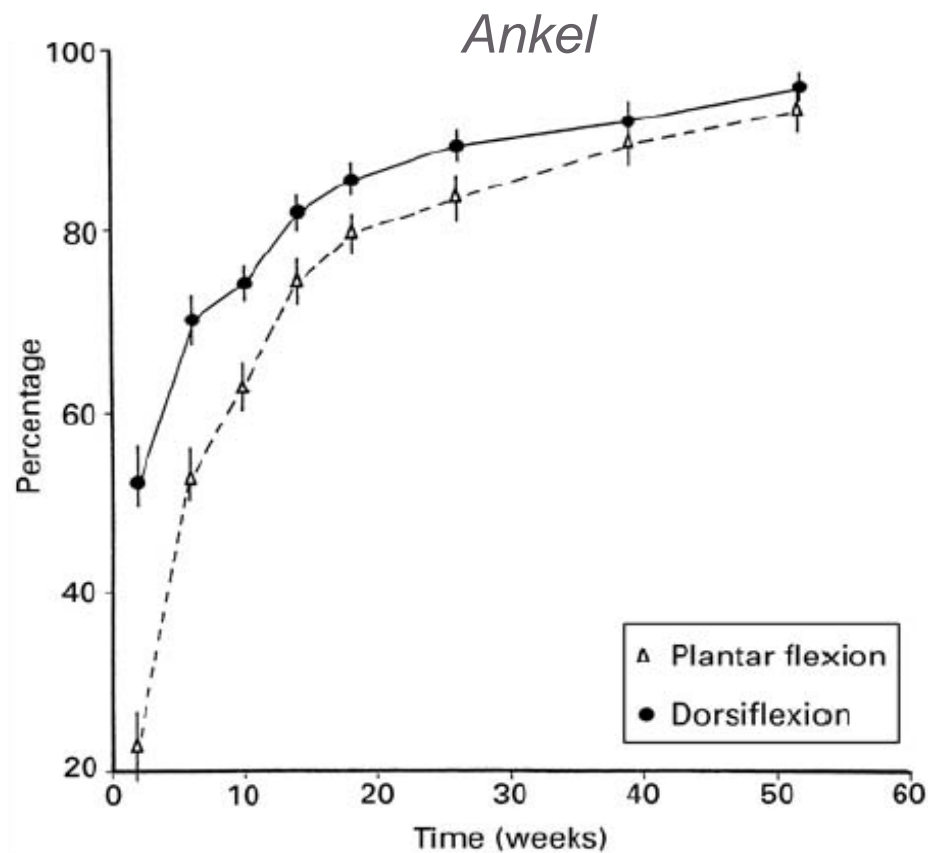
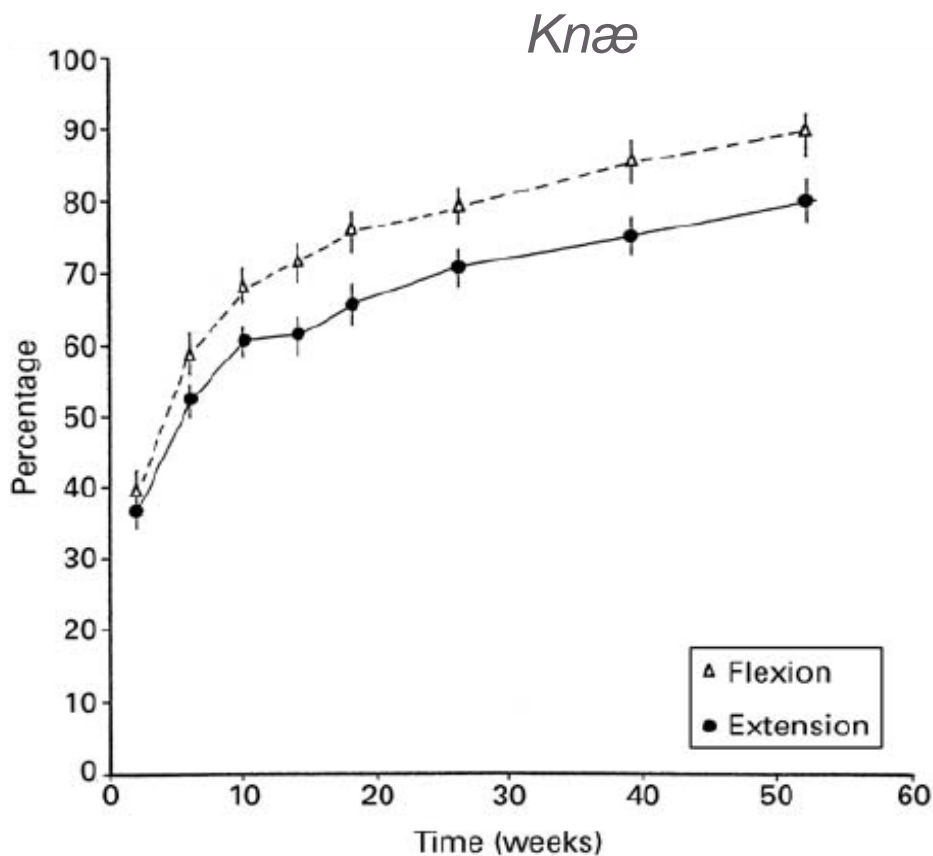
- Klinik
  - Smerter
  - Hævelse
  - Instabilitet (sjældent ved IMN)
- Røntgen: hver 6. uge
  - callus 3 ud af 4 cortices
- Ved tvivl om non-union: CT

“Hvornår er jeg rask?”

Genvinding af muskel-kraft efter tibia-marvsømning (n=100) afhængig af:

- ALDER
- fraktur-grad (såvel lukkede som åbne)

Forreste knæ-smerter

- Toivanen et al. *JBJS (Am) 2002; J Trauma 2008*
  - 70% efter 3 år
  - 30% efter 8 år
- Court-Brown et al. *J Orthop Trauma 1996*
  - 80% ingen smerter eller kun milde smerter
  - Patienter med smerter: 55%
    - Knæliggende (90%)
    - Hugsiddende (60%)
    - Løb (50%)
    - Hvile (30%)
    - Fjernelse af marvsøm
      - Total helbredelse: 27 %
      - Markant forbedring: 70 %
      - Forværring: 3 %

Indikation for amotio atella

– Generende skruer (isoleret fjernelse af skruer)

– Forreste knæ-smerter:

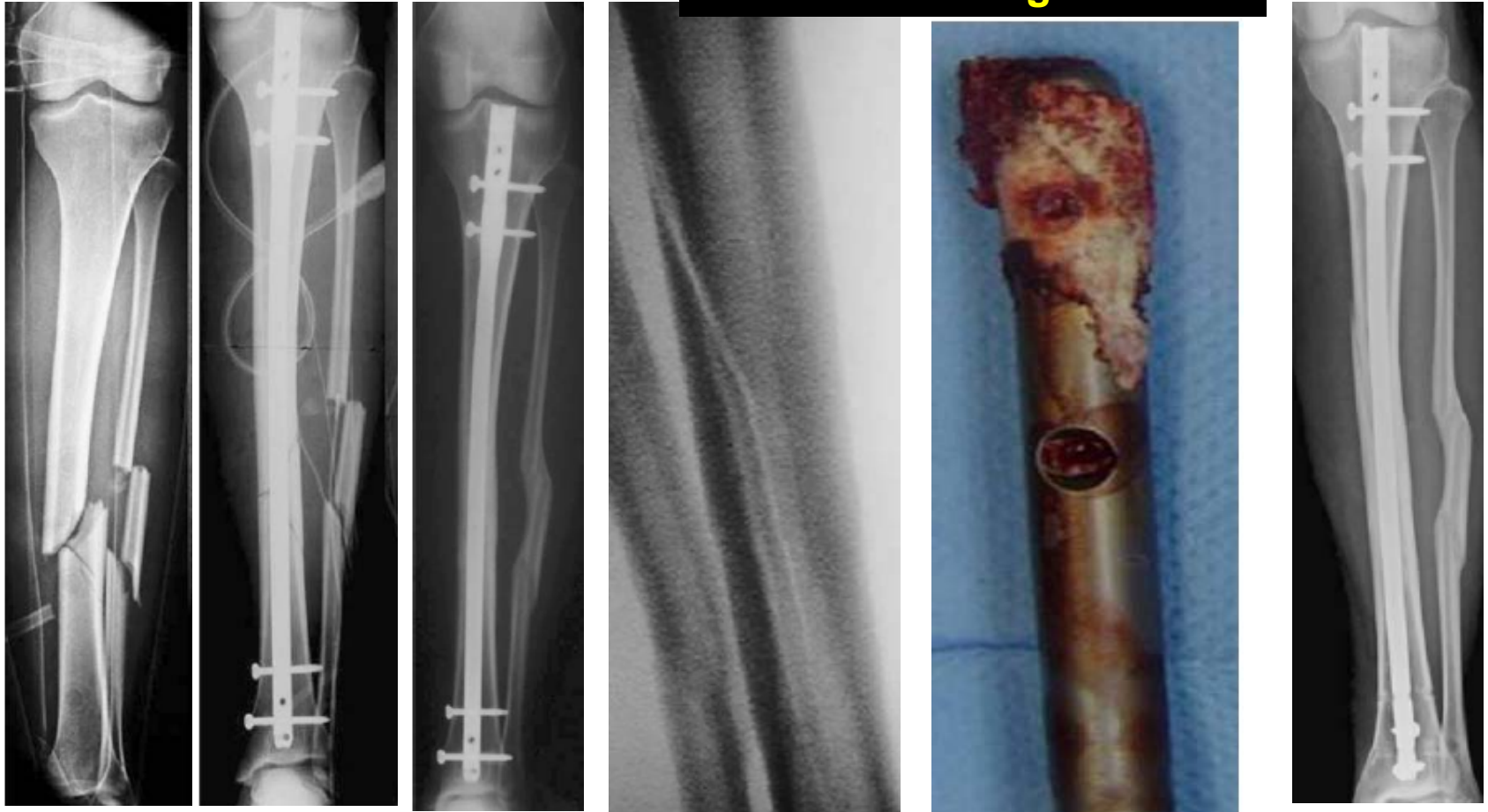
- Ved oplagt protruderende søm
- Ved heterotrop ossifikation??
  - Gendannes?
  - Indometacin?

– Alder ?

Tibia fracture following removal of the ETN® (Expert Tibia Nail): a case report

25 måneder: iatrogen fraktur

Risiko-faktorer for iatrogen fraktur relateret til knogle-indvækst i søm:

- Titanium; Meget distale og proximale ubrugte huller; Ung alder; Sen fjernelse